

УДК 351.862.4

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кузнєцова К.О., аспірант Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (Україна)

Ченуша О.С., аспірант Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (Україна)

Кузнєцова К.О., Ченуша О.С. Енергетична безпека як основа конкурентоспроможного розвитку енергетичних підприємств.

Захист національних інтересів та цінностей є одним з основних напрямів діяльності уряду, а забезпечення національної безпеки є пріоритетом державної політики кожної країни світу. Ресурсне забезпечення є невід'ємною складовою успішного та стабільного розвитку економіки будь-якої країни. У даній науковій статті визначено місце енергетичної безпеки в системі економічної безпеки для енергетичних та інших промислових підприємств; для дослідження процесів формування та зміни рівня економічної безпеки енергетичного підприємства найважливішою складовою є саме ЕнБ, яка є основою ЕкБ в такому випадку; визначено, що розвиток та оптимізація ресурсного потенціалу енергетичних підприємств веде до підвищення конкурентоспроможності енергетичних підприємств, що в свою чергу веде до підвищення енергетичної безпеки підприємств інших галузей економіки, ЕнБ регіону та України в цілому.

Ключові слова: економічна безпека, енергетична безпека енергетичного підприємства, конкурентоспроможність, оптимізація, розвиток.

Кузнєцова Е.А., Ченуша А.С. Энергетическая безопасность как основа конкурентоспособного развития энергетических предприятий.

Защита национальных интересов и ценностей является одним из основных направлений деятельности правительства, а обеспечение национальной безопасности - приоритетом государственной политики каждой страны мира. Ресурсное обеспечение является неотъемлемой составляющей успешного и стабильного развития экономики любой страны. В данной научной статье определено место энергетической безопасности в системе экономической безопасности для энергетических и других промышленных предприятий; для исследования процессов формирования и изменения уровня экономической безопасности энергетического предприятия важнейшей составляющей является именно ЭнБ, которая является основой ЭкБ в таком случае; определено, что развитие и оптимизация ресурсного потенциала энергетических предприятий ведет к повышению конкурентоспособности самих энергетических предприятий, что в свою очередь ведет к повышению энергетической безопасности предприятий других отраслей экономики, ЭнБ региона и Украины в целом.

Ключевые слова: экономическая безопасность, энергетическая безопасность энергетического предприятия, конкурентоспособность, оптимизация, развитие.

Kuznietsova K., Chenusha O. Energy security as a basis for a competitive development of energy enterprises.

Protecting of national interests and values is one of the main activities of the government, and national security is a priority of the state policy of every country in the world. Resource provision is an integral part of a successful and sustainable economic development of any country. In this research article was defined the place of energy security in the system of economic security for energy and other industrial enterprises; for the study of the formation and changes in the economic security of the energy company the most important part is just EnB that is the basis EcB in this case; determined that the development and optimization resource potential of energy companies is to improve the competitiveness of energy companies, which in turn leads to increased energy security companies in other sectors of the economy, EnB region and Ukraine as a whole.

Keywords: economic security, energy security, energy companies, competitive, optimization and development.

Постановка проблеми. Захист національних інтересів та цінностей є одним з основних напрямів діяльності уряду, а забезпечення національної безпеки є пріоритетом державної політики кожної країни світу.

Науково-технічна революція сприяла інтернаціоналізації національних економік та стрімкому розвитку багатьох країн світу. Необхідність застосування комплексного підходу до вирішення численних проблем функціонування існуючої системи міжнародних відносин виникає у зв'язку з поняттям «взаємозалежності» в сучасному світу. Це пояснюється тим, що в сучасних умовах розвитку жодна держава неспроможна існувати ізольовано, задовольняти лише власні національні інтереси, ігноруючи інтереси інших учасників світового співтовариства. Концепція загальної, всеохоплюючої безпеки з'являється як сукупність низки факторів, серед яких вагоме місце займає економічна безпека, а в ній – енергетична безпека (ЕнБ).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження проблем національної безпеки і таких її складових як енергетична безпека та енергетична незалежність зумовлена практичними завданнями реформування української економіки, необхідністю вироблення сучасної політики забезпечення національної безпеки, яка відповідає б життєво важливим інтересам держави, суспільства та громадян країни та враховувала нові світові тенденції розвитку. Питанням дослідження сутності енергетичної безпеки взагалі та енергетичної безпеки підприємства, зокрема, займаються такі зарубіжні та вітчизняні вчені-економісти: В. Бараннік, І. Бінько, О. Бурляй, М. Гончар, В. Гудков, І. Дір, М. Земляний, Д. Зеркалов, С. Капітула, Т. Надтока, А. Петерсен, В. Саприкін, А. Шевцов та ін.

Виокремлення невирішеної проблеми. Ресурсне забезпечення є невід'ємною складовою успішного та стабільного розвитку економіки будь-якої країни. Щорічно споживання електроенергії в Україні та світі зростає за рахунок низки певних факторів, таких як: збільшення чисельності населення; розвитку технологій; комп'ютеризації суспільства; автоматизації виробничих процесів тощо. В той же час, постійне зростання цін на паливно-енергетичні ресурси призводить до того, що підприємства мають збільшувати витрати на підтримку своєї ресурсної бази для стабільного функціонування паливно-енергетичного комплексу (ПЕК). Все це відображається на ЕнБ країни.

Для адекватної та логічної оцінки ЕнБ країни необхідним є оцінка ЕнБ промислових підприємств як окремих ланок в цій системі. На жаль, в теоретико-методичних працях науковців-економістів не має єдиного підходу до визначення поняття «ЕнБ підприємства» та його місця в системі економічної безпеки (ЕкБ) підприємства.

Мета дослідження полягає у дослідженні теоретичних основ формування енергетичної безпеки підприємств, зокрема, енергетичних.

Результати дослідження. У загальному розумінні термін «безпека» - це стан захищеності від будь-чого. Це поняття може застосовуватись як до загальних ситуацій, так і конкретних речей, що пов'язані з різними сферами життя та може мати широкі масштаби застосування.

Ідею сучасного трактування терміну «національна безпека» вперше було сформульовано в «Законі про національну безпеку», введеному у США в 1947 р. Внаслідок впровадження закону була створена Рада національної безпеки США, основною метою діяльності якої було «давати поради президенту з питань інтеграції внутрішньої, зовнішньої та військової політики, що мають відношення до національної безпеки» [1]. Також обов'язком системи національної безпеки було виокремлення та оцінка перспективних цілей, зобов'язання та розвитку США враховуючи їх «дійсну та потенційну військову силу».

В Україні під національною безпекою сьогодні розуміється «захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються стабільний розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз національним інтересам» у різних сферах діяльності [2].

Еволюцію поняття «економічна безпека» можна прослідкувати дослідивши різноманітні визначення даного терміну. Загалом, *економічна безпека* — це відповідний стан національної економіки, при якому забезпечується захист національних інтересів, стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатність до розвитку та захищеність життєво важливих інтересів людей, суспільства, держави [3].

В свою чергу, поняття «економічна безпека» включає ряд різних сфер діяльності держави і суспільства, в яких теж має регулюватися баланс розвитку та забезпечуватись безпека (Рис.1).

Рис.1. Складові економічної безпеки України

Згідно національної методики розрахунку економічної безпеки України, розробленої відділом економічного аналізу Міністерства економіки України у 2007 р. [4], *енергетична безпека* – це стан економіки, що забезпечує захищеність національних інтересів у сфері енергетики від наявних і можливих загроз внутрішнього та зовнішнього характеру, задоволення реальні потреби населення в паливно-енергетичних ресурсах та надійного функціонування національної економіки в режимах звичайного, надзвичайного та воєнного стану.

В останній час межі поняття «енергобезпека» значно розширилися. Сьогодні під цим терміном зібрані всі стратегічні завдання і проблеми, які виникають в енергетичній сфері на різних рівнях. Фактично ЕнБ визначається як усунення загрози того, що енергетичні питання стануть потенційною перешкодою на шляху сталого економічного розвитку у довгостроковому періоді [5].

Враховуючи те, що Україна не забезпечує себе енергоресурсами в достатній мірі та має неефективне енерговитратне виробництво, енергозбереження стає питанням першочергового вирішення в рамках національної безпеки країни. Боротьба за володіння енергоресурсами, право на їх транспортування, вплив на ринок енергоносіїв є однією з головних складових реалізації національних інтересів, формування державної політики, базою для економічних і політичних союзів, проте й джерелом багатьох міжнародних конфліктів. Керуючись цим, кожна країна обирає власну енергетичну політику, направлену на забезпечення ЕнБ, яка визначається кількісними та якісними показниками (наявність власних енергоресурсів, транспортної інфраструктури, рівня споживання, можливостями використання відновлювальних джерел енергії (ВДЕ)).

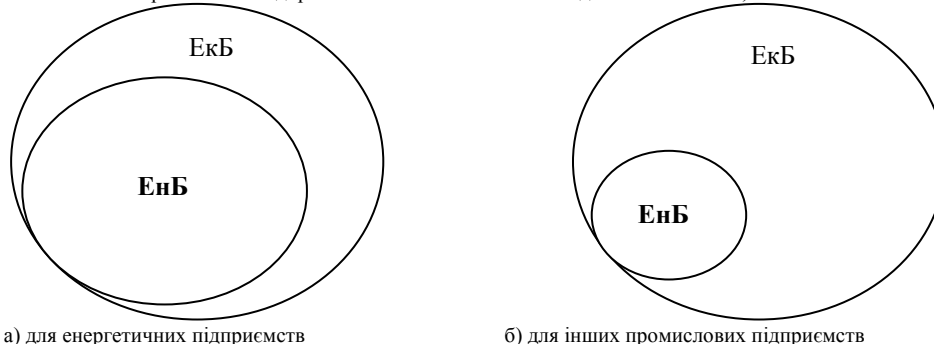
Проблеми ЕнБ країни визначається фактичним станом економіки та забезпеченістю власними енергосировинними ресурсами. Рівень використання власних ресурсів в Україні не відповідає сучасним вимогам – енергоємність ВВП перевищує аналогічний показник країн ЄС більше ніж в два рази. Тому необхідною умовою підвищення рівня розвитку національної економіки, особливо на етапі інтеграції країни до міжнародного економічного простору, є стабільний розвиток ПЕК, розвідування нових джерел видобутку власних енергоресурсів, а також диверсифікація типів первинних енергоносіїв з урахуванням певних обмежень технічного, технологічного та економічного характеру [6].

Разом з тим, необхідність оцінки рівня ЕнБ, як окремо, так і в складі економічної безпеки на сьогодні, є головною потребою. Фактор ЕнБ необхідно враховувати при прийнятті рішень відносно напрямів соціально-економічного зростання, розвитку енергетичної сфери та при розробці заходів виходу із критичного стану в енергозабезпеченні та охороні довкілля.

Необхідно відзначити, що вирішення цієї проблеми не є простим. Досить складно відділити саме проблему ЕнБ, а не розглядати її в складі проблеми енергозабезпечення, проблеми конкурентоспроможності економіки, доступу до ринків енергоресурсів, умов реалізації політичних цілей та ін., що розглядається багатьма науковцями.

Під визначенням поняття «економічна безпека» переважає думка про те, що його зміст відображає такий стан підприємства, який забезпечує здатність протистояти несприятливим зовнішнім впливам. У зв'язку з цим економічна безпека підприємства розглядається як можливість забезпечення його стійкості в різноманітних умовах, які склалися у зовнішньому середовищі, незалежно від характеру її впливу на діяльність підприємства, масштаби та характер внутрішніх змін [7].

При дослідженні праць багатьох вчених-економістів, можна сказати про те, що при поділі економічної безпеки підприємства на складові, частіше за все, нехтують енергетичною безпекою як складовою. Традиційно виділяють такі складові: суспільно-політичну, фінансову, інтелектуальну, правову, інформаційну, екологічну тощо [8]. Проте для дослідження процесів формування та зміни рівня економічної безпеки енергетичного підприємства найважливішою складовою є саме ЕнБ, яка є основою ЕкБ в такому випадку (Рис.2).

а) для енергетичних підприємств

б) для інших промислових підприємств

Рис. 2. Місце ЕнБ в системі ЕкБ підприємства

На сьогодні не існує однозначного визначення поняття «енергетична безпека підприємства». У більшості нормативно-правових документів головна увага приділяється розробці та організації забезпечення енергетичної безпеки держави в цілому, рідше – енергетичній безпеці на рівні регіонів. На сучасному етапі склалися два підходи щодо трактування сутності енергетичної безпеки [9].

Перший підхід характеризує енергобезпеку країни як стан захищеності її громадян, суспільства, економіки від обумовлених внутрішніми і зовнішніми факторами загроз дефіциту в забезпеченні їхніх обґрунтованих потреб в енергії економічно доступними паливно-енергетичними ресурсами необхідної якості в нормальних умовах функціонування і при надзвичайних обставинах; зазначений стан захищеності в нормальних умовах відповідає забезпеченню в повному обсязі обґрунтованих потреб, а в екстремальних умовах – гарантованому забезпеченню їх мінімального обсягу.

Другий підхід визначає категорію енергетичної безпеки як стан захищеності енергетичних інтересів особистості, суспільства, держави, що включають забезпечення в нормальній ситуації безперебійного постачання споживачів економічно доступними енергоресурсами прийнятної якості, а в екстремальних ситуаціях – гарантованого задоволення мінімально необхідної потреби життєво важливих споживачів; забезпечення ефективного використання енергоресурсів, що сприяє переводу економіки країни на енергозберігаючий шлях розвитку, зниженню енергоємності виробленої продукції; задоволення вимогам екологічної і виробничої безпеки, забезпечення мінімізації шкідливих впливів енергетики на людину, природне середовище.

У Законі України «Про електроенергетику» енергетична безпека визначається як «стан електроенергетики, який гарантує технічно і економічно безпечно задоволення потреб споживачів енергії і охорону навколишнього середовища» [10].

Очевидно, що енергетична безпека країни визначається рівнем забезпечення енергетичної безпеки окремих її регіонів, тому уявляється доцільним визначити сутність категорії «енергобезпека регіонів».

Необхідність використання цієї категорії в сучасних умовах функціонування національної економіки країни підкреслюється постійним поширенням самостійності окремих регіонів в економічному, політичному та соціальному напрямках. Енергетична безпека регіонів являє собою сукупність умов і факторів, що забезпечують стійкість процесів енергозабезпечення продуктивних сил і населення, ступінь енергетичної незалежності й інтеграції в єдину енергосистему країни. Енергетична безпека регіону виражається в здатності проводити на своїй території самостійну енергетичну політику; наявності передумов для безкризового подолання змін, що відбуваються усередині і поза регіоном; здатності забезпечити достатній рівень економічної конкурентоздатності підприємств регіону (у тій мірі, наскільки це залежить від енергетики).

Енергетична безпека регіонів найбільшою мірою визначається рівнем економічного розвитку підприємств енергетичної галузі – як генеруючих компаній (електростанцій), так і енергопостачальних компаній (електричних мереж).

Отже, рівень ефективного функціонування енергетичних підприємств, їх стабільний розвиток та ефективне управління ними як всередині, так і зовні роблять достатній вплив на рівень енергетичної безпеки окремих регіонів країни.

Під енергетичною безпекою підприємства слід розуміти ступінь захищеності його енергопостачання від зовнішніх і внутрішніх загроз в умовах нормального функціонування з урахуванням перспективи розвитку, а також ступінь енергозабезпечення мінімально необхідних потреб в енергії в надзвичайній ситуації.

Якщо визначити поняття «ЕнБ підприємства» ми ще можемо, то поняття ЕнБ енергетичного підприємства є нонсенсом з огляду на визначення загального поняття ЕнБ та ЕнБ підприємства.

Для енергетичних підприємств поняття ЕнБ має зовсім інший зміст та може бути представлено як ресурсна безпека підприємства, тобто:

- для енергогенеруючих підприємств вона буде залежати від регулярності постачання первісних енергоресурсів від видобувних підприємств (що є ресурсом для генерації електроенергії);
- для підприємств розподілення електроенергії ресурсна безпека буде залежати від регулярності генерації електроенергії на електростанціях та безперервності її постачання до розподільчих мереж.

Таким чином, особливість енергетичних підприємств в контексті поняття ЕнБ полягає в тому, що ЕнБ отожднюється з ресурсною безпекою (РБ).

Сутність ЕнБ для енергетичних підприємств також зумовлюється її стратегічно важливим місцем для забезпечення ЕнБ країни в цілому (Рис. 3).

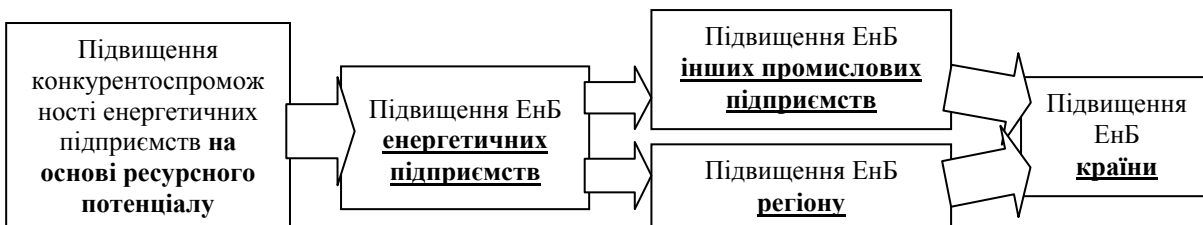

Рис. 3. Місце ЕнБ енергетичних підприємств

Таким чином, варто зазначити, що підвищення конкурентоспроможності енергетичних підприємств на основі ресурсного потенціалу безпосередньо впливає на ЕнБ (РБ) енергетичного підприємства. Чим вища конкурентоспроможність, тим вища ЕнБ. Разом з тим, ці два показники впливають на ЕнБ регіону та країни в цілому. А також, ЕнБ промислових підприємств залежить від ЕнБ енергетичних підприємств країни. Тобто підвищення розвитку та оптимізація ресурсного потенціалу енергетичних підприємств веде до підвищення енергетичної безпеки підприємств інших галузей економіки, ЕнБ регіону та України в цілому.

Висновки та пропозиції. Енергетика України має водночас і численні виклики, і значний невикористаний потенціал. Країна має унікальну можливість здійснити енергетичну «революцію» для модернізації свого енергетичного сектору, реформування власних енергетичних ринків, створення робочих місць та прискорення загального економічного зростання. Основними проблемами енергетичної галузі України, висвітленими в оновленій стратегії розвитку енергетики України до 2030 року є високий рівень субсидювання; зростаючий рівень енергоємності та низька енергоефективність; суперечлива нормативно-правова база; несприятливий інвестиційний клімат.

Забезпечення ЕнБ країн-членів ЄС фокусується, насамперед, на забезпеченні їх всіма відомими на сьогодні первинними джерелами енергії. У процесі розробки енергетичної стратегії ЄС Європейська Комісія виходила з трьох основоположних критеріїв: боротьби зі змінами клімату; зменшенні уразливості ЄС від зовнішніх чинників; сприянні економічному зростанню і зайнятості населення шляхом забезпечення безпеки постачання енергоносіїв та їх доступності для споживачів. Ці пріоритети розвитку можна перенести з регіонального та національного рівнів на рівень підприємств з метою виокремлення проблем на базі безпосереднього функціонування учасників механізму забезпечення економіки енергоресурсами та електроенергією. Для управління процесом формування ЕнБ необхідно створити систему показників для оцінки її стану, щоб знати які складові варто оптимально поєднати або змінити.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. U.S. Department of Defense. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.defense.gov/about/#history>.

2. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 № 964-IV-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №39. - ст. 351.
3. Пухтаевич Г.О. Аналіз національної економіки: [навч. посіб.] / Г.О. Пухтаевич. – К.: Знання, 2003. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://library.if.ua/book/62/4501.html>
4. Наказ Міністерства економіки України Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України від 02.03.2007 №60. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1022.4251.0>
5. Проблеми енергетичної безпеки [Текст] + [Електрон. ресурс] // Безпека життєдіяльності. – 2009. – №1. – С.11-13
6. Спіщенкова Г.О. Енергетична безпека України в механізмі державного управління сталим розвитком / Г.О. Спіщенкова: збірник наукових праць. – Т.11. – Донецьк: Донецький державний університет управління, 2010. – С. 54-56. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/du/2010_151/g%20\(5\).html](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/du/2010_151/g%20(5).html)
7. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія. / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
8. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства: навч. пос. / Л.І. Донець, Н.В. Ващенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
9. Соціально-економічне становище України за 2006 рік // Економіст. - 2007. - № 2. - С. 7-20.
10. Закон України «Про електроенергетику» від 16.10.1997 №575/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - №1, ст. 1

УДК 378.141.21(477)

ОРГАНІЗАЦІЯ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ ДО ВНЗ УКРАЇНИ

Кучко В. А., к.е.н., доцент кафедри розвитку і розміщення продуктивних сил Донецького національного університету (Україна)
Какодей А.О., к.е.н., асистент кафедри маркетингу Донецького національного університету (Україна)
Кульга О.О., к.е.н., асистент кафедри маркетингу Донецького національного університету (Україна)

Кучко В.А., Какодей А.О., Кульга О.О. Організація вступної кампанії до ВНЗ України

Запропоновано логістичну систему організації подання документів вступниками на навчання до на ОКР «бакалавр». Розроблено алгоритм проходження документації та порядок роботи з вступниками різних ОКР.

Ключові слова: логістична система, вступники на навчання, абітурієнти, ОКР.

Кучко В. А., Какодей А. А., Кульга А. А. Организация вступительной кампании в вузы Украины

Предложена логистическая система организации подачи документов поступающими на обучение на ОКР «бакалавр». Разработан алгоритм прохождения документации и порядок работы с поступающими разных ОКР.

Ключевые слова: логистическая система, абитуриенты, ОКР

Kuchko V., Kakodey A., Kulga A. Organization of entrance examinations to universities in Ukraine

Logistical system organization filing Admission to OCD "bachelor" is offered. An algorithm for passing documents and how to work with different incoming educational levels are worked out.

Keywords: logistics system, students, education and qualification level.

Постановка проблеми. Вищі навчальні заклади України функціонують в умовах невідповідності реальним ринковим вимогам, які поділяються на три рівні впливу з боку ВНЗ. До першого рівня можна віднести фактори, на які ВНЗ можуть впливати шляхом використання внутрішніх механізмів розподілу функціональних обов'язків та повноважень між власними відділами та підрозділами, що займаються управлінською та регулюючою діяльністю.

До другого рівня впливу відносяться такі питання функціонування, які ВНЗ можуть частково контролювати, використовуючи нормативно-правову та законодавчу базу, що регламентують діяльність закладів освіти України.

До третього рівня слід віднести такі зовнішні чинники та фактори, які не можуть бути змінені ВНЗ, так як закріплені на макрорівні в законодавчій та нормативно-правовій базі.

Таким чином постає питання про визначення можливостей підвищення ефективності функціонування ВНЗ в сучасних ринкових умовах за допомогою використання внутрішніх можливостей та залучення внутрішніх виконавців управлінських дій, які можуть бути використані керівництвом ВНЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам функціонування вищого навчального закладу присвятили свої публікації такі вчені як: Гребнев Л., Мамонтов С., Марк Е. Генсон, Матвій М., Шевченко В., Оболенська Т., Даниленко Л., та ін., які у своїх чисельних наукових працях приділили значну увагу різним аспектам функціонування ВНЗ на сучасному ринку освітніх послуг.

Виділення невирішеної проблеми. Інтеграція України до світового освітнього простору вимагає застосування сучасних підходів як в організації та проведенні учбового процесу, так і в процесі використання комплексних науково-доцільних механізмів оптимізації супроводу студентів починаючи з їх прийому на навчання до вищих навчальних закладів. Головна увага, при цьому, повинна приділятися оптимізації саме процесів організації вступної кампанії при поданні документів вступниками, як процесів, що здатні суттєво вплинути на вибір місця навчання абітурієнтів, через психологічну та іміджеву складові. Намагання Міністерства освіти, молоді та спорту України оптимізувати та уніфікувати систему подання документів до вищих навчальних закладів торкнулись лише деяких, в основному нормативних, аспектів організації приймальної кампанії. Що стосується питання логістизації прийому документів, то слід відзначити, що логічна схема відсутня. Але саме наявність логістичних схем організації потокових (як людських, так і документальних) процесів допоможе підвищити ефективність функціонування системи в цілому, збільшить пропускну можливість та покращить роботу внутрішнього контролю.

Мета наукової статті. Метою роботи є доведення необхідності використання логістичної системи в процесі прийому документів у період вступу до ВНЗ на ОКР «бакалавр».

Результати дослідження. На нашу думку, до основних сторін функціонування логістичної системи в процесі подання документів абітурієнтами на ОКР «бакалавр» можна виділити наступні:

1. Щорічно Міністерство освіти і науки України розробляє та затверджує в Міністерстві юстиції України умови прийому до ВНЗ, які містять строки та основні вимоги до документів, що подають абітурієнти на основі загальної середньої освіти (на основі ОКР «Молодший спеціаліст»).
2. Формується одна справа абітурієнта, до якої включають усі подані заяви, кількість яких визначається Умовами вступу до ВНЗ.
3. Необхідне залучення операторів, що будуть виконувати універсальні функції, без прив'язки до якогось факультету чи спеціальності, зможуть працювати в режимі «вільного вікна» та на протязі всього періоду прийому документів.
4. Всі документи зі справ абітурієнтів підлягають обов'язковому скануванню з метою внесення в віртуальну базу даних образу особової справи кожного абітурієнта, який подав документи на вступ до ВНЗ.